

OBSAH

Úvod	7
Filtry nebo editor fotografií?	7
Proč jsou filtry lepší než editor	8
Co tato kniha přináší	8
Různé fotoaparáty vyžadují různé úchyty filtrů	11
Závit na objektivu	13
Redukčním kroužkem na objektiv	15
Redukčním tubusem k tělu fotoaparátu	16
Jaký typ redukčního tubusu použít?	16
Systém Cokin	17
Z čeho se skládá systém Cokin	17
Proč je systém Cokin tak oblíbený?	20
Alternativní způsoby uchycení filtrů	21
Shoe Holder (tzv. botička)	22
Shrnutí	23
Jaké filtry pro kompaktní a pro digitální zrcadlovku	25
Analogové (kinofilmové) fotoaparáty	27
Kompaktní digitální fotoaparáty a digitální zrcadlovky	27
Shrnutí	28
Průvodce širokým spektrem filtrů	31
Filtry různých tvarů	33
Filtry různých provedení	36
Obroučka filtru může ovlivnit kvalitu fotografií	36
Antireflexní vrstvy jsou velmi důležité	40
Značení antireflexních vrstev	41

Materiál obroučky	42
Sklo je rozhodující	43
Shrnutí	44
Fotografujeme s filtry	47
UV filtr především jako ochrana objektivu	49
Šedý neutrální filtr	51
Vliv šedého filtru na vzhled fotografií	52
Praktické příklady použití šedého filtru	52
Simulace šedého přechodového filtru v editorech	56
Polarizační filtr	56
Podstata filtru	57
Účinnost polarizačního filtru se mění jeho otáčením	58
Církulární provedení pro digitální fotografii	59
Efekty polarizačního filtru	59
Praktické ukázky	59
Jak efektivně používat polarizační filtr	74
Nebezpečí použití polarizačního filtru	78
Širokoúhlý objektiv a polarizační filtr	78
Polarizační filtr a fotografování vody	79
Polarizační filtr (nejen) na horách	81
Účinek filtru se mění i otáčením fotoaparátu	82
Čtyři praktické tipy pro používání polarizačního filtru	82
Polarizační filtr není vždy nutné sundávat pro dosažení jeho nulové účinnosti	82
Polarizační filtr neodstraní odlesky z kovových povrchů	82
Tip pro odstranění odlesků	82
Polarizační filtr nejen na krajinu	82
Polarizačnímu filtru vlhkost nesvědčí	83
Simulace polarizačního filtru v počítači	83
Adobe Photoshop Lightroom	83
Shrnutí	86
Skylight filtr	86
Podstata Skylight filtru a jeho vliv na fotografie	86
Skylight filtr a digitální fotoaparát	87
Není Skylight jako Skylight	87
Přechodové filtry	88
Kulaté přechodové filtry	88
Hranaté přechodové filtry Cokin	89
Šedý přechodový filtr	90

Tabákový přechodový filtr	98
Modrý přechodový filtr	101
Shrnutí	102
Další barevné přechodové filtry	102
Fotografujeme infračervený svět	103
Stručný úvod do povahy spektra	103
Citlivost digitálních fotoaparátů na IR záření	103
Podstata infračerveného filtru	104
Fotografujeme s infračerveným filtrem	105
Co fotografovat infračerveným filtrem	106
Praktické tipy pro infračervenou fotografii	107
Proč je infračervená fotografie tolik oblíbená	108
Vytvořte si doma infračervený filtr	108
Shrnutí	110
Úpravy IR fotografií v editoru Adobe Photoshop Lightroom	110
Barevné filtry pro černobílou fotografii	113
Barevný filtr pod lupou	114
Princip použití barevných filtrů v černobílé fotografii	114
Rozdíl mezi barevným filtrem a úpravou v editoru	115
Rozdíl mezi barevným filtrem a fotografováním v černobílém režimu	116
Červený a oranžový filtr	116
Žlutý filtr	122
Zelený filtr	122
Modrý filtr	123
Barevné filtry v éře digitálních fotoaparátů – ano či ne?	123
Lze barevné filtry nahradit úpravou v editoru fotografií?	128
Barevné konverzní filtry	128
Shrnutí	134
Simulace barevných filtrů v editoru Adobe Photoshop Lightroom	135
Efektové filtry	139
Difúzní filtry	139
Několik tipů pro fotografování s difúzními filtry	139
Změkčovací filtry	144
Několik tipů pro fotografování se změkčovacími filtry	144
Spot filtry	144
Fog filtry	145
Duto filtr	145
Další efektové filtry	145
Shrnutí	148
Filtr pro fotografování Slunce	149
Fólie a její vlastnosti	149

Výroba slunečního filtru	149
Bezpečnost především	149
Fotografování se slunečním filtrem	151
Shrnutí	151
Praktické tipy pro používání fotografických filtrů	153
Kombinujeme různé fotografické filtry	155
Rizika použití více filtrů zároveň	160
Proč se nevyplatí na filtrech přehnaně šetřit	162
Pečujeme o fotografické filtry	163
Shrnutí	164
Webové stránky výrobců fotografických filtrů	165
Rejstřík	167

Oblast digitální fotografie zaznamenává v posledních několika letech značný rozmach. Digitální fotoaparáty přinášejí stále nové možnosti a funkce, jsou vybaveny lepšími vlastnostmi.

I přes veškeré tyto moderní funkce (které běžný uživatel často ani nedokáže využít) jsou situace, ve kterých digitální fotoaparáty nepřinášejí takové výsledky, jaké bychom od nich očekávali.

Důvod je prostý – každý fotoaparát (ať už digitální nebo analogový) musí pracovat se světlem, které doletí skrz objektiv na snímač, respektive citlivý film. A pokud jsou vlastnosti tohoto světla nepříliš optimální, pak už s tím sebelepší fotoaparát moc nenadělá. A výsledkem je nezajímavá nebo dokonce nekvalitní fotografie.

Řešení pro tuto situaci přináší určité příslušenství fotoaparátů, které se těší i v kruzích široké veřejnosti značné oblibě – jsou to fotografické filtry. Dokáží totiž pozměnit strukturu světla ještě před jeho vnikem do fotoaparátu – a tím poskytnout fotoaparátu světlo v té správné podobě.

Tato kniha se podrobně věnuje fotografickým filtrům, a to z několika úhlů pohledu:

- Vysvětluje různé způsoby, pomocí kterých lze používat filtry u různých fotoaparátů.
- Seznamuje čtenáře s různými druhy filtrů a s tím, jak tyto jednotlivé filtry fungují.
- Poskytuje praktické rady týkající se použití jednotlivých filtrů v konkrétních situacích.
- Radí, jaké filtry lze úspěšně kombinovat a jak s různými filtry při fotografování zacházet.
- Vysvětluje, jaké filtry je vhodné k jakým fotoaparátům používat a v jakém množství.
- Samozřejmě nechybí ani návod na to, podle jakých kvalitativních charakteristik je vhodné fotografické filtry vybírat.

Kniha je svým tématem i odborností určena především pro začátečníky a mírně pokročilé fotografy, kteří chtějí začít používat filtry a nebo se chtějí naučit je efektivně používat. Ne každý filtr je totiž vhodný pro všechny situace, navíc s některými filtry je nutné opravdu umět zacházet.

Díky mnoha fotografiím a názorným schématům má čtenář možnost lépe pochopit aktuální tematiku. Srovnávací fotografie typu s filtrem/bez filtru transparentně poukazují na účinky jednotlivých filtrů na vzhled fotografií.

V knize je zároveň uvedeno velké množství praktických tipů (označeno jako Tip), které vychází z dlouhodobých zkušeností a radí čtenáři, jak zvládnout konkrétní situace.

Filtry nebo editor fotografií?

V oblasti fotografování s digitálními fotoaparáty je často pokládána otázka týkající se smysluplnosti použití filtrů, když je dnes k dispozici velké množství fotografických editorů. Má smysl kupovat fotografické filtry, vyplatí se to? Odpověď na tuto otázku je jednoznačná – ano, používat filtry má smysl.

Pravdou je, že fotografické editory dnes nabízejí širokou paletu funkcí, mezi nimiž nalezneme i možnost simulace fotografických filtrů. Je ale nutné dodat, že tímto způsobem lze imitovat pouze některé filtry. Paradoxně ty nejpoužívanější a nejvíce užitečné fotografické filtry nahradit editorem fotografií nelze.

Například polarizační, přechodové a infračervené filtry poskytují takové efekty, jejichž simulace v editoru by zabrala několik hodin. A výsledek by nebyl zdaleka tak dobrý jako při použití filtru.

Je tomu tak proto, že mnoho filtrů ovlivňuje pouze určité části fotografované scény, přičemž tyto různé části navíc ovlivňuje různým způsobem. Například polarizační filtr odstraňuje odlesky na všech nekovových předmětech a zároveň zlepšuje vzhled modré oblohy. Šedý nebo barevný přechodový filtr zase ztmaví (a obarví) pouze určitou část záběru. Následně bychom mohli jmenovat mnoho dalších filtrů, které jsou konstruovány tak, že propustí jen určitou část spektra světla

A to jsou účinky, které lze jen velmi těžko simulovat i v profesionálním editoru fotografií.

Proč jsou filtry lepší než editor

V předchozích odstavcích jsme uvedli, že použití fotografických filtrů má smysl proto, že sebelepší editory nedokáží simulovat filtry v jejich plném rozsahu. Existuje však další důvod, proč filtry přinášejí kvalitnější fotografie než počítačové úpravy.

Fotografický filtr funguje na tom principu, že pozmění vlastnosti světla ještě před jeho průnikem skrz objektiv a následně na snímač nebo citlivý film. Tím pádem se na snímači (filmu) zaznamenává již pozměněné světlo.

Naopak počítačové editory jsou nuceny použít původní podobu světla a změnou některých hodnot se snažit toto původní světlo „překroutit“ do takové podoby, jakou poskytuje filtr. A tyto úpravy jsou jednoduše řečeno často velmi nešetrné a přinášejí ztrátu kvality fotografií. Snímky pak mohou být zrnité a při nešetrných úpravách na nich vznikají jednolitě mapy s hrubými přechody.

Má to svou logiku – při některých úpravách totiž požadujeme takovou změnu, kterou editor nedokáže z původních informací vykouzlit. Proto může často docházet ke ztrátám kvality upravovaných snímků.

Co tato kniha přináší

Koncepce této knihy je založena na principu, že každou z kapitol je možné číst samostatně. V každé kapitole jsou totiž vysvětleny základní principy, které se týkají konkrétní tematiky. Na tyto základy pak navazují pokročilejší postupy.

Zároveň platí to, že v rámci těchto jednotlivých kapitol se stupňuje náročnost aktuální tematiky – v úvodních částech knihy tak čtenář nalezne kapitoly o základních filtrech. Ke konci jsou probírány ty filtry, které přináší zajímavější výsledky, ale jejich použití vyžaduje více odborných znalostí.

Díky tomuto principu lze knihu doporučit jak začátečníkům, tak pokročilým fotografům. Začátečníci si nejprve ujasní základy a posléze si v praxi vyzkouší i složitější postupy. Zkušení fotografové si upevní potřebné základy a dozví se mnoho nových tipů a způsobů pro dosažení originálních výsledků.